

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 3

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 888 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-martda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyea Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Экологические и альтернативные заполнители для бетона в условиях Узбекистана.....	10
Акрамов Хуснитдин Ахрарович, Тохиров Жалолиддин Очилович, Самадов Хомид Самандарович	
Investition marketingni rivojlantirish asosida mintqa investitsiya jozibadorligini oshirish	16
Ahmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda yashil budjetlashtirish, energiya samaradorligi va issiqxona gazlari emissiyasi.....	22
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Quliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamanov Alisher	
Development of the Digital Economy as a Trigger of the Economic Growth of the New Uzbekistan.....	28
Luiza Sayfullovna Makhmutkhodjaeva, Umarova Shahnoza Akbarovna	
Oliy o'quv yurtlarida matematik statistikani o'qitishning xususiyatlari.....	34
Shamsiyev Damin Najmiddinovich, Aymatova Farida Xo'razovna	
Turizmda tadbirkorlikning o'ziga xos xususiyatlari	37
Mardonova Dilafruz Kosimovna	
Oziq-ovqat xavfsizligi ta'minoti: O'zbekistonda mayonez importini notarif tartibga solish va ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish istiqbollari.....	41
Muratova Shohista Nimatullayevna, Nomozov Azizbek Xayrulla o'g'li	
Mamalakatimizga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda qimmatli qog'ozlar bozorining o'rni va roli	46
Akramov Azamat Ramziddinovich	
Mamlakatning iqtisodiy va ekologik rivojlanishida elektromobil sanoatini rivojlantirishning ahamiyati	53
Iminov Mahmudjon Azimjon o'g'li	
Hududiy eksport salohiyatini oshirishning marketing strategiyasi.....	60
Jiyamuratov Rustam Nuridinovich	
Turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirish kompaniya moliyaviy barqarorligini ta'minlashning muhim mezonini.....	65
Jo'rayev Behzod Nuraliyevich	
Iste'molchilarni xulq-atvori modellari asosida marketing strategiyalarini shakllantirish.....	70
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	75
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarning o'rni.....	80
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalarni joriy etishning metodologik asoslari.....	84
Quldoshev Asliddin Tursunovich	
Strategik boshqaruvda xususiy kapital samaradorligini baholash.....	89
Nasriyeva Zebiniso A'zam kizi, Mavlyanova Dilobar Maxkamovna	
Mintaqalarni innovatsion rivojlantirish istiqbollari tashkiliy tuzilmalarini takomillashtirishni boshqarish yo'llari	100
Xodjamuratova Gulbaxar Yuldashevna	
Meva-sabzavot eksporti barqarorligini ta'minlashning ekonometrik tahlili	105
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Зарубежный опыт активизации экономической активности домохозяйств.....	111
Бердиев Гайрат Ибрагимович, Маликова Севинч Телман кизи, Люсикив Артемий Александрович	
The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of Uzbekistan.....	116
Abdulla Ibragimov, Keldiyorov Shakhriyor Ilyos O'g'li	
Mintaqada sanoat ishlab chiqarish rivojlanishining kambag'allikni qisqartirishdagi ahamiyati	121
Abdullayev Habibullo Asadulla o'g'li	
Global iqtisodiyot sharoitida islom moliyasi mezon va tartiblarini joriy etishdagi muammolar va yechimlar	125
Abduvosidova Gulandom Abdurashid qizi	

Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasida biznes subyektlarini toifalarga ajratish amaliyotining xususiyatlari	131
Akobirova Nodira Najmiddin qizi	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligini innovatsion rivojlanish yo'llari.....	135
Axmedova Nafisa Amirddin qizi	
Strategic directions of integration of Uzbekistan into the international hospitality industry	140
Bekmurodova Laylo Tursunmamatovna	
Surxondaryo viloyatida parrandachilikni rivojlantirish ko'rsatkichlarini prognozlash va modellashtirish.....	144
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Mamlakatimizda chorcachilik mahsulotlarini yetishtirishning hozirgi holati va uning tahlili.....	149
Talipova Dilfuza Nabiyeвна	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	154
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Analysis of the Influence of Macroeconomic Indicators on State Budget Tax Revenue	158
Meyliev O. R., Gofurova K.	
Mahalliy budjet xarajatlarini hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri.....	166
Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
Influence of Digital Technologies on Economic Growth of the Republic of Uzbekistan.....	170
Igamberdiyeva Kunduz Ergashevna	
Transmilliy kompaniyalarning tashqi bozorlar uchun marketing strategiyalari va marketing tadqiqotlarini o'tkazish amaliyoti	174
Jo'rayeva Zilola Turobovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	178
Kamilova Iroda Xusniddinovna	
Korxonalarda inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv tizimini takomillashtirish	183
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Tijorat banklari faoliyatida onlayn tizimlarining tutgan o'rni va ularning rivojlanishi.....	188
Raxmataliyev Muzaffar Eshdavatovich	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik faoliyatining ta'sirini baholashning nazariy asoslari.....	194
Fayziyeva Dilsuz Bahodirovna	
O'zbekiston Respublikasini "yashil" iqtisodiyotga o'tish samaradorligini oshirish.....	200
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li	
Andijon viloyatida kambag'allik darajasini qisqarishiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlar	214
Musaeva Ziyoda Allayarovna	
O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi eksportida marketing muammolari	218
Musyeva Shoira Azimovna, Agzamov Avazxon Talgatovich	
Respublikamizda parranda bosh sonining hozirgi holati va uning istiqbollari.....	223
Akramova Nargiza Axrorovna	
Menejmentda ishbilarmonlik kommunikatsiyalaridan foydalanishda optimal strategiyalarini qo'llash shart-sharoitlari.....	227
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi	
Raqamlashtirish sharoitida innovatsion faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari	231
Nazarova Latofat Toirjon qizi	
O'zbekistonda masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishdagi muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari.....	235
Nurmuxammedov Matlab Yunusovich	
Davlat aktivlarini samarali boshqarish hamda nazorat qilishni takomillashtirish.....	240
Mirzayev O., Nazarov G'ayrat Olim o'g'li	
Talabalarining oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	246
O. U. Shomurodov, Z. U. Uroqov, A. T. Ablahatov, A. A. Suyarov, J. S. Urazov	
Methodological Aspects for Branding in Private Schools.....	251
Odilova Sitara Sayfitdin qizi	
Совершенствование процедуры оценки эффективности и результативности расходов государственного сектора.....	256
Олимов Элёр Фазлиддин угли, Искандаров Суннатилло Бахриддин угли	

Logistika xizmatlari samaradorligini oshirishda blokcheyn texnologiyalardan foydalanish	261
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Markaziy Osiyoda energetika bozorini rivojlantirishning kelgusi istiqboli va imkoniyatlari.....	267
Saidov Mash'al Samadovich, Umarova Irodaxon Nuraliyevna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda sug'urta bozorining innovatsion usullaridan foydalanishning konseptual asoslari	275
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Oliy ta'limda boshqaruv strategiyalari va ularni amalga oshirish mexanizmi.....	279
Saidqulova Firuza Farmonovna	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromadlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari	283
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
O'zbekiston Respublikasidagi mavjud suv resurslarining iqtisodiy holati tahlili	288
Shanazarova Gulyora Baxtiyarovna	
Tijorat banklari kredit risklarini kamaytirish yo'llari.....	294
Tulkinova Maftuna Anvarbek qizi	
The use of Intellectual Systems in the Improvement of the Educational Process Management System in Higher Educational Institutions	303
Umarova Dilfuza Rakhmatilla qizi	
Oliy ta'lim tizimida yangi iqtisodiy mexanizmlarni shakllantirish.....	307
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Global iqtisodiy sharoitida moliyaviy hisobotlar auditida muhimliklarni baholashni xalqaro standartlar asosida takomillashtirish	311
Xasanova Nasiba Tolliboy qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni tashkil etish istiqbollari.....	314
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Oliy ta'lim muassasalarida gibril bulut xizmat modelini qo'llash mexanizmini ishlab chiqish	319
Zaripov Bahodir Bobomurod o'g'li	
Роль инвестиций в системе железнодорожного транспорта в Республике Узбекистан	325
Акбарова Лайло Упашевна	
Gidrotexnik inshootlar betonlarini samaradorligini tahlil qilish va oshirish natijalari.....	330
Asqarov B. A., Karimov M. U., Xolmirzayev S.T., Obidjonov J. T.	
Maxsus iqtisodiy zonalar hududiga jalb etilgan investitsiyalar to'g'risida	334
Davlayev G'olib Ashurovich	
Yangi xizmat turi xizmatlar sohasini innovatsion boshqarishning metodologiyasi	337
Djurayeva Dilnoza Davron qizi	
Mintaqalar innovatsion salohiyatini baholashning uslubiy yondashuvlari.....	343
J. A. Ismatullayev, D. X. O'rinov	
Milliy qayta sug'urtalovchilarning xalqaro sug'urta bozoriga kirib borishi va kutilayotgan xavf-xatarlar	348
Jorabayev Jasur Abduraxmanovich	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida tovarlar auditorlik natijalarini auditorlik hisobotida aks ettirish tartibi	354
Ibragimov M. M., Ergashev O. F.	
Turistik destinatsiyalarni tashkil etish va rivojlantirishning xorijiy tajribalari	358
Karimov Anvar Aktam o'g'li	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	362
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Iqtisodiy xavfsizlikning institutsional tizimini tadqiq etishga uslubiy yondashuvlar.....	367
Mamatov Axmetjon Atajanovich, Allaberganov Zakir Gayibovich	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	373
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	

Paxta-to'qimachilik klasterlari eksport faoliyatini rivojlantirishning xorij tajribasi.....	380
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Korxonalar raqobatbardoshligini oshirish muammolari va dolzarb vazifalari	386
Musyeva Shoirazimovna	
Устойчивый и инклюзивный рост: взаимосвязь экономического прогресса с социальным равенством и экологическим управлением	390
Нодирбек Холбаев	
Mintaqalarni investitsion jozibadorligini taraqqiyot strategiyasiga ta'sirini statistik baholash.....	396
Nuriddinov Zufar Akbarovich	
Финансирование каракулеводства: преодоление финансовых вызовов в пустынных регионах Узбекистана	402
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
O'zbekiston investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish.....	408
Oybek Elmuratov	
Intellectual mulkning iqtisodiy mazmuni va tarixiy rivojlanish bosqichlari.....	411
Maxmudova Nargiza Davlat qizi	
Implementation and use of Digital Technologies in Logistics Abstract.....	416
Kushakova Mamura, Koshakova Mukhlisa Surat qizi	
Innovatsion iqtisodiyot tushunchasining mazmun mohiyati	421
Abduqaxorov Bekzod O'tkir o'g'li	
Raqamlashtirish iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshligini oshirish omili sifatida.....	426
Mamajonova Durdonahon Mamaruzi qizi	
O'zbekistonda tashqi savdoni notarif usullar orqali tartibga solishning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri.....	431
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Инновационные методы переработки горных отходов для экологической устойчивости в Узбекистане	437
Аскарлов Бахтиер Аскарлович, Собирова Мукаддас Хамидуллаева	
Опыт зарубежных стран по стимулированию производства сельскохозяйственной продукции и перспективы внедрения в Узбекистан.....	442
Холиков Сулаймон Уткир угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda strategik boshqaruv hisobini tashkil qilishning uslubiy jihatlari.....	447
Pardayeva Shahnoza Abdinabiyevna	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishni statistik tahlili.....	452
Sayfullayev Siddik Nosirovich	
Sug'urta tashkilotining innovatsion risklarini baholash.....	457
Sattorov Shoxrux Maxmudjon o'g'li	
Kapital bozori rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari	462
Turdiyeva Uzayda Omirbayevna	
Адаптивный искусственный интеллект в управлении человеческими ресурсами.....	469
Хайдарова Малика Шокирджановна	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mablag'lardan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi zamonaviy va istiqbolga mo'ljallangan huquqiy asoslarning yaratilganligi to'g'risida.....	478
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
Investitsiya loyihalariga ta'sir qiluvchi risklarni sifat jihatdan baholash usullarining o'ziga xos xususiyatlari	482
Shaislamova Nargiza Kabilovna	
Tijorat banklari tomonidan investitsion loyihalarni kreditlash tartib va ularni takomillashtirish yo'llari	491
Yunusova Ozoda Anvarjon qizi	
Hududlar iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda soliq salohiyatini oshirishning nazariy jihatlari	498
E. N. Raximov	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	504
Avazov Ilxom Ravshanovich	

Inson resurslarini boshqarishning innovatsion usullarini joriy etish vositalarini ishlab chiqish.....	509
Djuraeva Guzal Shavkatovna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	513
Erkinxojiev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Korporativ qimmatli qog'ozlar asosida korxonalarni moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribalari.....	517
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
The impact of corporate governance on firm performance and financial stability	524
Muhammadyor Yunusov	
Mintaqalarda kamg'allik darajasini pasaytirish va xorij tajribasidan foydalanish yo'llari.....	537
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash soliq ma'muriyatchiligini samarali tashkil etish yo'llari	541
Mutalova Dilorom Maxamadjanovna, Kenjaboyeva Nigina	
Iqtisodiy savodxonlik hamda tadbirkorlik qobiliyati o'rtasidagi to'g'ri nisbatdagi bog'liqlik munosabatining fundamental asoslari.....	544
Tuxtayeva Muyassar Shovkat qizi	
Korxonalarning bankrotlik riskini baholashning xalqaro modellari.....	550
Umarova Hulkar Umidulloyevna	
O'zbekistonda korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirishning xorij tajribasi	555
Do'stova Aziza Qahramonovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida boshqaruv tizimining xususiyatlari.....	559
Iroda Majidova	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning muhim xususiyatlari	565
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shukurov Tohirjon Izzatullo o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing tadqiqotlarini asosiy yo'nalishlari	569
Tuychiyeva Vasila Faxriddin qizi	
“Зелёная экономика” как фактор повышения экономического роста страны.....	573
Тураева Адиба Икрамовна	
Oilada sarf-xarajatlar samarasiga erishishning muhimligi.....	580
Xasanov Rustam Rabimovich	
Aholi farovonlik darajasidagi farqlarni tartiblash yo'nalishlari.....	583
Xasanov Rustam Rabimovich, Turdiyev Zoxidjon Rustamovich	
Совершенствование оценки стоимости объектов недвижимости в Узбекистане на основе зарубежного опыта.....	588
Хомитов К. З., Халилова Л. Ш.	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligida kooperatsiya munosabatlarini rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ahamiyati.....	594
Choriyeva Nigina Kaxramonovna	
Davlat xaridlari tizimini takomillashtirish yo'llari	598
Alimbayeva Sevara Alimbayevna	
Yengil sanoatni rivojlanishida Germaniya tajribasi.....	601
F. Jumaniyazova, G'ulomov Ibroxim Rustam o'g'li	
The efficiency of usage of Islamic finance instruments in security market.....	607
Khasanov Umarbek Begmat ugli	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanishning xorijiy tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari.....	613
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini tashkil qilinishining hozirgi holati va muammolari	621
Nutfulloev Tolib G'olib o'g'li	
Mehnat bozorida raqamli texnologiyalardan foydalanish metodologiyasini takomillashtirish	627
Maxammadiyev M. M.	

Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish sharoitida mahsulot tannarxini optimallashtirish asoslari.....	632
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
Elektron pullarni rivojlantirish yo'llari	636
Rustamov Maqsud Suvonqulovich, Egamberganov Mirzabek Odilbek o'g'li	
Загрязнение окружающей среды в Узбекистане: проблемы, причины и пути решения	644
Ишонкулова Феруза Асатовна, Шукуров Тимур Умидович	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarini transformatsiyalash modeli orqali takomillashtirish	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeвна	
Land Tax Received From Individuals and its Share in the Budget of the Republic of Uzbekistan	656
Hakimov Feruz Khurshid ugli	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyot va iqlim o'zgarishi bilan bog'liq xarajatlar tahlili	659
Isaxonova Ruxshona Muzaffar qizi, Sharapova Mashxura Azadovna	
Qurilish xizmatlari ma'lumotlar tizimini takomillashtirish imkoniyatlari	665
Nurfayziyev Zayniddin Boymurodovich, Nurfayziyev Elyor Zayniddinovich	
Ipotekali kreditlashni rivojlantirishning xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda tatbiq etish yo'llari	670
Turdiyev Shaxriddin Erxonovich	
Suv resurslaridan foydalanishda xorij tajribalari	675
Berdiyev Anvar Abdivaliyevich	
Auditda yetarli va mos dalillarni to'plash tartibi	681
Meliyev Isroil Ismoilovich	
"Yashil" iqtisodiyot konsepsiyasining shakllanishi va rivojlanishi	686
Urunbayev Saparbek Samatovich	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishning ustuvor yo'nalishlari	692
Xolmuradov Raxmatilla Ne'matillaevich	
O'zbekiston mahsulotlarining tashqi bozordagi raqobatbardoshligi xususiyatlari va onlayn platformalar	699
Baymuradov Shoxrux Maxmudovich	
Factors affecting investment attractiveness in the global investment landscape	704
Otaboev Akhmed Makhsubek o'g'li, Juliana Juliana, Fazliddin Nasriddinov	
Xalqaro migratsiyaning O'zbekiston mehnat bozori va inson kapitaliga ta'siri	709
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Анализ и оценка естественного освещения помещений образовательных учреждений	714
Пирмухамедова Шахноза	
Актуальные вопросы укрепления доверия населения к банковской системе Республики Узбекистан	719
Рузибоева Нилуфар Тулкин кизи	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли	725
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Iqtisodiyotni rivojlantirishda erkin iqtisodiy zonalarini tashkil etishning afzalliklari va muammolari	730
Axmedova Dilbar Buronovna	
Natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirishda sog'liqni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning mohiyati	734
Ishmanova Diana Nurmamadovna	
Oziq-ovqat sanoatini tashkiliy-iqtisodiy jihatdan rivojlanti-rishning nazariy asoslari	737
Muxtorova Madina Azamat qizi	
Ipoteka kreditlari sohasidagi islohotlar va kelajakdagi istiqbollar	741
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari	746
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Budjet ijrosini samarali ta'minlashda davlat xaridlarining ahamiyati	752
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li, Fayzullayeva Zilola Ravshanovna	
Aholi sog'ligi – milliy boylikning tarkibi va jamiyat taraqqiyotining muhim shartidir	763
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	

Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari: hisob siyosati.....	769
Rizayev Nurbek Kodirovich, Mamatova Charos Shavkiddinovna	
Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsion muhitning o'рни	778
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Davlat ishtirokidagi korxonalarda korporativ ijtimoiy mas'uliyat ("Rossiya temir yo'llari" OAJ misolida).....	784
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Saidqulov Avazbek Botirqul o'g'li	
Raqamli transformatsiyaning O'zbekistonning investitsion jozibadorligiga ta'siri	790
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Markabayeva Jansaya Aybek qizi	
Trade Marketing in the Era of Social Media: Strategies for Attracting and Retaining Customers Through Social Media Platforms.....	795
Mamatkulova Shoirja Jalolovna	
Mamlakatimiz to'qimachilik tarmog'ining zamonaviy holati va tendensiyalari.....	800
Azizxon Tillyaxodjayev	
Physical Activity and Education, Trends in the Sports Industry	807
Axtamov Djamshed Baxromovich	
Davlat moliyaviy nazoratining amalga oshirishning metodologik masalalari.....	812
Hakimov Nodir Nazarovich	
Avtomobil yo'llari tizimidagi tashkilotlarda buxgalteriya hisobi va ichki nazorat tizimini tashkil qilishning o'ziga xos jihatlari	818
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
Inson kapitali indeksini oshirishda ta'lim tizimini rivojlantirish yo'nalishlari.....	826
Akhmadaliev Nikholakhon	
Global iqtisodiyot sharoitida bank inqirozlarining kelib chiqish sabablari va ularni boshqarish yo'nalishlari.....	829
To'xtayeva Umida Shamsiddin qizi	
Усовершенствование практики управления инфляцией на примере зарубежного опыта.....	833
Нишанбаева Наргиза Бохадировна	
Sud-buxgalteriya ekspertizasini tayinlashning tashkiliy-huquqiy ta'minoti.....	837
Darvishov Sarvarbek Rustamovich	
Mudofaa majmui va huquq muhofaza qilish organlari muassasalari, tashkilotlari g'azna ijrosi.....	845
Fayzullayeva Zilola Ravshanovna	
The Concept and Theoretical Foundations of Marketing Strategy in Regional Development.....	851
Diyorakhon Ibragimovna Kholmurotova	
Umumta'lim maktablarini moliyalashtirishning o'ziga xos xususiyatlari	857
Turayev Ochil Yarashevich	
Innovatsion faoliyat moliyaviy modellari va mexanizmlarini rivojlantirishning konseptual asoslari	861
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
15-sonli MHXS asosida bitim narxini aniqlash	869
Toshpo'latova Munisabonu Ibrohim qizi	
Issiqlik ta'minoti xizmatlarini ko'rsatish samaradorligi va sifatini baholash ko'rsatkichlari tizimi.....	873
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
The Role of Local Budgets in Tax Policy.....	877
Mukaddasova Gavxarxon Nodirxonovna	
Korporativ boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish negizida innovatsion muhitni shakllantirish asoslari.....	881
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	

15-SONLI MHXS ASOSIDA BITIM NARXINI ANIQLASH

UDK 657.1

Toshpo'latova Munisabonu Ibrohim qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada 15-sonli Moliyaviy Hisobotning Xalqaro Standarti "Xaridorlar bilan shartnomalardan olingan tushum" asosida daromadni tan olishning uchinchi bosqichi bo'lgan bitim narxini aniqlash, unga ta'sir qiluvchi omillar, o'zgaruvchan to'lov miqdorini baholash, bitim bahosida moliyaviy komponentni hisobga olish, pul bo'lmagan kompensatsiya narxini aniqlash va hisobga olish kerakligi to'g'risida so'z boradi.

Kalit so'zlar: bitim, daromad, bitim narxi, kompensatsiya, o'zgaruvchan to'lov, moliyaviy component, tovarning qaytishi.

Abstract: This article discusses the 3-stage determination of revenue in accordance with IFRS standard 15, determining the transaction price, factors influencing the transaction price, how to estimate the amount of variable consideration, how to take into account the financial component in the transaction price and how to determine the price for non-cash consideration.

Key words: transaction, revenue, transaction price, variable consideration, financial components, return of goods.

Аннотация: В этой статье рассматривается 3-этап определения выручки согласно по 15 стандарту МСФО, определение цены сделки, факторы влияющие на цену сделки, как оценить сумму переменного возмещения, как учесть финансовый компонент в цене сделки и как определить цену при неденежном возмещении.

Ключевые слова: сделка, выручка, цена сделки, переменное возмещение, финансовый компонент, возврат товара.

KIRISH

Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlariga (keyingi o'rinlarda – MHXS) o'tishni jadallashtirish orqali xorijiy investorlarni zarur axborot muhiti bilan ta'minlash va xalqaro moliya bozorlariga kirish imkoniyatlarini kengaytirish, shuningdek, hisob va audit sohalari mutaxassislarini xalqaro standartlar bo'yicha tayyorlash tizimini takomillashtirish maqsadida¹ qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 24.02.2020-yildagi "Молиявий хисоботнинг халқаро стандартларига ўтиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги PQ-4611-son qarori ijrosini ta'minlash uchun MHXS larni chuqur o'rganish va ularning tadbiq etilishi katta qadamlarni taqazo qiladi. 2018-yil 1-yanvardan joriy etilgan 15-sonli MHXS "Xaridorlar bilan shartnomalar bo'yicha tushum" standarti tushumlarni tan olish, baholash va hisobotlarda aks ettirishning yangi tartibini joriy etishni ko'zda tutadi².

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ushbu standart asosida bir qancha ilmiy ishlar va mavzu yuzasidan tadqiqotlar olib borilgan bo'lib, ularning har biri o'zining tegishli sohasida ma'lum ahamiyat kasb etadi. Shu jumladan, L.A. Andreevaning davlat sektorida amalga oshirilayotgan xaridlar va kelishuvlarning narxini aniqlash bo'yicha moliyaviy mexanizmlar haqida maqolasini³, rossiyalik iqtisod fanlari nomzodi V.Yu. Barabanov transfert bahoni shakllantirishda bitimlar narxini aniqlash borasida chop etgan maqolasi⁴ va Z.B. Eshpo'latovanning daromadlar hisobini takomillashtirish borasida chop etgan ilmiy-uslubiy qo'llanma va monografiyalarini bunga yaqqol namuna sifatida e'tirof etish mumkin.

1 O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 24.02.2020-yildagi PQ-4611-son. lex.uz/docs/-4746047

2 Z.B. Eshpo'latova. "Korxonalarda daromadlar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish bo'yicha ilmiy-uslubiy tavsiyalar". "Проблемы развития сферы услуг и образования в условиях становления третьего ренессанса" сборник материалов международной научно-практической конференции, посвященной 90-летию основателя Самаркандской научной школы экономики И.Т.Абдукаримова.

3 Ивановская Лилия Андреевна - Принципы и механизмы определения цены сделки в финансовом праве.

4 Барабанов Валерий Юрьевич - Трансфертное ценообразование как современный инструмент управления международным бизнесом.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolani yozish va masalani tahlil etishda tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, tizimli yondashuv, buxgalteriya hisobi, statistika, iqtisodiy tahlil hamda iqtisodiy-matematik usullardan foydalanildi.

Tahlil va natijalar: Bitimning narxini aniqlash - daromadni tan olishning uchinchi bosqichi hisoblanadi. Bitim narxi bu xaridorga o'tkazilgan tovar va xizmatlar evaziga korxonaning ega bo'lishi kutilayotgan to'lov summasidir. Bitimning narxi aniqlanayotganda, quyidagi omillarni hisobga olish kerak:

- Shartnoma bo'yicha va'da qilingan kompensatsiya qat'iy va/yoki o'zgaruvchan to'lovlarni (bonuslar, jarimalar va boshq.) o'z ichiga olishi mumkin;
- Bitim narxiga kiritilgan o'zgaruvchan to'lov miqdori kelajakda tan olingan daromadni kamaytirmasligi uchun tegishli tarzda baholanishi lozim;
- Shartnoma vaqt o'tishi bilan pul qiymatining o'zgarishini hisobga olgan holda muhim moliyaviy komponentni o'z ichiga olishi mumkin;
- Agar shartnomada pul bo'lmagan kompensatsiya nazarda tutilgan bo'lsa, uning miqdori baholanishi kerak;
- Shartnomada xaridorga to'lanadigan to'lovning mavjudligi.

O'zgaruvchan kompensatsiya (to'lov) quyidagi hollarda yuzaga keladi:

- Chegirmalar;
- Bonuslar;
- Har qanday rag'batlantiruvchi sharoitlar;
- Rag'batlantirish dasturlari;
- Jarimalar va boshqalar.

Shuningdek, kompaniya oladigan miqdor kelajakdagi hodisaga bog'liq (sodir bo'lish yoki bo'lmasligi ehtimoli mavjudligi), hatto miqdorning o'zi belgilangan bo'lsa ham. Masalan:

- a) xaridor sotib olingan narsani qaytarib berishi mumkin⁵;
- b) kompaniya ma'lum bir natijaga erishishni ta'minlashi yoki belgilangan muddatga rioya qilishi kerak. Shartnoma kuchga kirishining dastlabki davrida bitimning umumiy narxini aniqlash lozim. Keyingi davrlarda esa bitim bahosi har bir hisobot sanasi uchun yangilanishi kerak⁶.

Fakt va vaziyatlarga qarab, agar bitim narxi kompensatsiyaning o'zgaruvchan qismini o'z ichiga olsa quyidagi usullardan biri yordamida o'zgaruvchan qismini hisobga olgan holda to'lov miqdorini aniqlash mumkin:

- Kutilayotgan qiymat va ularni olish ehtimolini o'lchab, kutilayotgan qiymat usuli asosida;
- Quyida shu usul bilan hisoblash uchun misol keltiriladi:

Misol: Tashkilot xaridorga xizmat ko'rsatadi. Shartnoma shartlari cheklangan vaqt oralig'ida erishilgan ma'lum samaradorlik ko'rsatkichlari bilan bog'liq ishlashga asoslangan bonus to'lashni o'z ichiga oladi. Tashkilot bonus olish ehtimolini quyidagicha baholaydi:

- 50% - 100 000 so'm
- 25% - 85 000 so'm
- 15% - 50 000 so'm
- 5% - 0.

Bonusni olish bilan bog'liq daromad kutilgan qiymatdan kelib chiqqan holda baholanadi:

$$100\,000 \cdot 50\% + 85\,000 \cdot 25\% + 50\,000 \cdot 15\% + 0 \cdot 5\% = 78\,750 \text{ so'm.}$$

5 15-sonli MHXS 48-punkt.

6 15-sonli MHXS 59 punkt.

Keyingi misolda esa, o'zgaruvchan to'lov miqdorini eng ehtimolli qiymat o'lchovi usuli bilan aniqlanishini ko'rib chiqamiz:

Kompaniya tuzgan shartnomaga ko'ra, agar u bajargan ishida belgilangan sifat ko'rsatkichlariga erishsa, 10 mln so'm miqdorida bonus oladi. Kompaniya ushbu bonusni qo'lga kiritish ehtimoli 85% ni tashkil etadi, bajara olmaslik ehtimolining ko'rsatkichi esa 15% ga teng.

Ushbu vaziyatda, rag'batlantiruvchi to'lovga asoslangan tushum eng mumkin bo'lgan (ehtimolligi yuqori) 10 mln so'm deb tan olinishi kerak.

Shu o'rinda quyidagi fakti keltirib o'tish lozim: o'zgaruvchan to'lov miqdorini aniqlash uchun kompaniya o'zi uchun qulay va hisob borasida aniqroq ko'rsatkichlarni ko'rsatuvchi usulni tanlash huquqiga ega va bu usul hisob siyosatida ko'rsatilishi majburiy bo'lmagan holatda, har bir bitimning amal qilish vaqtida ketma-ket qo'llanilishi mumkin.

Moliyaviy komponent – bu va'da qilingan mukofot miqdori va sotish narxining pul miqdori o'rtasidagi farq. Bitim narxini belgilashda, agar to'lov muddati narigi tomonga moliyalashtirishdan sezilarli foyda keltirsa, pulning vaqt o'tishi davomidagi qiymatining ta'sirini hisobga olgan holda va'da qilingan to'lov miqdorini o'zgartirish mumkin. Muhim moliyalashtirish komponenti bilan bog'liq bo'lgan foiz daromadlari yoki xarajatlari mijozlar bilan tuzilgan shartnomalar bo'yicha olinadigan daromaddan alohida tan olinadi⁷.

Foiz daromadlari yoki foiz xarajatlari faqat shartli aktiv (debitorlik qarzi), yoki shartli majburiyat tan olingandagina tan olish mumkin. Ushbu qoidadan istisno holat faqat shartnoma shartlariga ko'ra, xaridorga to'lovni kechiktirish va ma'lum vaqt ichida qaytarish huquqi berilsa paydo bo'ladi.

Agar shartnomani tuzish paytida xaridorga tovarlar va xizmatlarni topshirish va to'lash o'rtasidagi muddat bir yildan oshmasa, va'da qilingan tovon miqdorini o'zgartirishga hojat yo'q⁸.

Mukofot miqdorini o'zgartirish uchun tomonlar (tashkilot va xaridor) o'rtasida shartnoma tuzish vaqtida alohida moliyalashtirish operatsiyasi uchun qo'llaniladigan diskont stavkasidan foydalaniladi. Bundan tashqari, ushbu diskont stavkasi o'zgarmas bo'lib, foiz stavkalari o'zgarishi va boshqa holatlar o'zgarishida ham o'zgarmas bo'lib qolaveradi.

Xaridor naqd pulsiz to'lovni va'da qilgan bitimning narxini aniqlash uchun adolatli qiymat usulidan foydalanish maqsadga muvofiqdir.⁹ Agar to'lovning adolatli qiymatini asosli ravishda aniqlashning imkoni bolmasa, naqd pulsiz to'lov evaziga va'da qilingan Tovar yoki xizmat alohida obyekt sifatida sotiladigan narxdan foydalanish kerak¹⁰. Quyida shu holat yuzasidan misol ko'rib chiqamiz:

Misol: "Alfa" firmasi "Beta" firmasidan o'z mahsulotining chakana narxi – 448 500 ming so'm (QQS bilan birga), va ustiga qo'shimcha to'langan yana 126 500 ming so'm evaziga avtomobil sotib oladi. Bu bitim naqd va naqdsiz pul mablag'larini o'z ichiga oladi. Sotilgan mahsulot 390 000 ming so'm kelishilgan narxda ortib yuborilgan edi. Kirim qilingan avtomobilning haqqoniy (adolatli) qiymati esa 500 000 ming so'm edi. "Alfa" firmasi mahsulotining tannarxi 300 000 ming so'mni tashkil qildi. "Beta" firmasi avtomobilining tannarxi esa 400 000 ming so'm. Qo'shimcha qiymat solig'i 15%ni tashkil etadi.

"Alfa" firmasida operatsiyalar hisobi:

Operatsiya	Debet	So'mdagi miqdori (ming so'm)	Kredit	So'mdagi miqdori (ming so'm)
Mahsulot realizatsiyasi	Debitorlik qarzi	448 500	Mahsulot sotishdan tushum	390 000
			QQS to'lovi	58 500
	Realizatsiya qilingan mahsulot tannarxi	300 000	Zaxiralar(mahsulot)	300 000
Avtomobilni sotib olish	Asosiy vositalar	500 000	Kreditorlik qarzi	575 000
	Undiriladigan QQS	75 000		
O'zaro majburiyatlar qayd etilishi	Kreditorlik qarzi	575 000	Pul mablag'lari	126 500
			Debitorlik qarzi	448 500

7 15 sonli MHXS, 65 punkt.

8 15 sonli MHXS, 63 punkt.

9 15 sonli MHXS, 66 punkt.

10 15 sonli MHXS, 67 punkt.

“Beta” firmasidagi opertasiyalar hisobi:

Operatsiya	Debet	Soʻmdagi miqdori (ming soʻm)	Kredit	Soʻmdagi miqdori (ming soʻm)
Avtomobil realizatsiyasi	Debitorlik qarzi	575 500	Mahsulot sotishdan tushum	500 000
			QQS to'lovi	75 000
	Realizatsiya qilingan mahsulot tannarxi	400 000	Zaxiralar(mahsulot)	400 000
“Alfa” firmasi mahsulotini sotib olish	Zaxiralar (mahsulot)	390 000	Kreditorlik qarzi	448 500
	Undiriladigan QQS	58 500		
O'zaro majburiyatlar qayd etilishi	Kreditorlik qarzi	448 500	Debitorlik qarzi	575 000
	Pul mablag'lari	126 500		

Agar xaridor shartnomaning bajarilishida teng ishtirok etish yoki uni osonlashtirish maqsadida asbob-uskunalar yoki xodimlar kabi tovar-xizmatlarni taqdim etsa, korxona ushbu Tovar-xizmatlar ustidan o'z nazoratini qo'lga kiritgan yoki olmaganligini baholashi lozim. Agarda nazorat qo'lga kiritilgan bo'lsa, bu Tovar yoki xizmatlarni pul bo'lmagan to'lov sifatida hisoblash mumkin¹¹.

XULOSA VA TAKLIFLAR

15-sonli MHXS asosida xaridorlar bilan shartnomalardan olingan tushumni hisobga olishning besh bosqichli tizimining bitim narxini aniqlash bosqichi va unga ta'sir qiluvchi omillarni tahlil etib, quyidagicha xulosalarga kelish mumkin:

1. Bitim narxiga kiritilgan o'zgaruvchan to'lov miqdori kelajakda tan olingan daromadni kamaytirmasligi uchun tegishli tarzda baholanishi maqsadga muvofiq;
2. Agar bitim narxi kompensatsiyaning o'zgaruvchan qismini o'z ichiga olsa, kutilayotgan qiymat usuli asosida, o'zgaruvchan qismini hisobga olgan holda to'lov miqdorini hisoblash lozim.
3. Foiz daromadlari yoki foiz xarajatlarini faqat shartli aktiv (debitorlik qarzi), yoki shartli majburiyat tan olingandagina tan olish mumkin.

Ushbu takliflarning amaliyotga joriy etilishi daromadlar hisobini xalqaro standartlarga muvofiqlashtirishga, moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotning shaffofligining oshishiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori, 24.02.2020-yildagi PQ-4611-son. lex.uz/docs/-4746047
2. Z.B. Eshpo'latova. “Korxonalarda daromadlar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish bo'yicha ilmiy-uslubiy tavsiyalar”. “Проблемы развития сферы услуг и образования в условиях становления третьего ренессанса” сборник материалов международной научно-практической конференции, посвященной 90-летию основателя Самаркандской научной школы экономики И.Т.Абдукаримова.
3. Ivanovskaya Liliya Andreevna – Принципы и механизмы определения цены сделки в финансовом праве.
4. Barabanov Valeriy Yur'evich – Трансфертное ценообразование как современный инструмент управления международным бизнесом
5. 15-sonli MHXS 48-punkt.
6. 15-sonli MHXS 59 punkt.
7. 15-sonli MHXS, 65 punkt.
8. 15-sonli MHXS, 63 punkt.
9. 15-sonli MHXS, 66 punkt.
10. 15-sonli MHXS, 67 punkt.
11. 15-sonli MHXS, 69 punkt.

11 15 sonli MHXS, 69 punkt.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.